

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 99 /09

mun. Chișinău

26 iunie 2024

Inspector de integritate principal al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Vladislav GORCEAC, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Ormanji Nicolai, vicepreședinte al Adunării Populare a Găgăuziei, IDNP XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX,

A STABILIT:

La 27.02.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea cu nr. 2954 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către Ormanji Nicolai, vicepreședinte al Adunării Populare a Găgăuziei.

Potrivit sesizării, ” dl Nicolai Ormanji, ocupând funcția de vicepreședinte al Adunării Populare al Găgăuziei, în cadrul ședinței din 28.09.2023 și-a exprimat votul pentru soția sa XXXXX, care candida la funcția de consilier al consiliului de supraveghere a companiei obștești „ Gagauzia Radio Televizionu”.

Astfel, la 27.02.2024 în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea menționată a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

La 25.03.2024, în conformitate cu prevederile art. 31 și 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal nr. 60/09, în privința dlui Ormanji Nicolai, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-09/3578 din 26.03.2024 (aviz de recepție nr. DS8011443627AS), dl Ormanji Nicolai a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul art. 20, art. 33 și art. 37 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a consultat și extras date din sistemul informațional automatizat "ACCES WEB" și a solicitat de la Adunarea Populară a Găgăuziei informații și documente necesare desfășurării controlului.

La 23.04.2024 cu nr. 6151, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrat răspunsul Adunării Populare a Găgăuziei, care confirmă și prezintă următoarele documente relevante controlului:

- *Hotărârea Adunării Populare a Găgăuziei nr. 242-B3/VII din 28.09.2023 privind desemnarea membrilor consiliului de supraveghere a companiei obștești „ Gagauziya Radio Televizionu;*
- *Extrasul din procesul verbal al Adunării Populare a Găgăuziei din 28.09.2023 în partea ce ține exprimarea voturilor privind desemnarea membrilor consiliului de supraveghere a companiei obștești „ Gagauziya Radio Televizionu.*

De menționat că potrivit aceluiași răspuns, dl Constantinov Dmitri, în calitate de președinte al Adunării Populare a Găgăuziei, informează Autoritatea că votul cu privire la desemnarea membrilor consiliului de supraveghere a companiei obștești „ Gagauziya Radio Televizionu” a avut loc prin ridicarea mâinii iar rezultatului votului, în procesul- verbal, a fost indicat doar în cifre.

Potrivit informației consultate și extrase din sistemul informațional automatizat "ACCES WEB, dna XXXXX, IDNP XXXXX, este soția dlui Ormanji Nicolai, IDNP XXXXXX, începând cu 25.11.2008 în temeiul actului de căsătorie nr. XXXXX.

Înregistrarea video a Ședinței extraordinare a Adunării Populare a Găgăuziei din 28.09.2023, plasată pe pagina oficială a instituției (<https://halktoplushu.md/archives/13973>), confirmă participarea dlui Ormanji Nicolai la votul privind desemnarea dnei XXXX în calitate de membru al consiliului de supraveghere a companiei obștești „ Gagauziya Radio Televizionu” (înregistrare anexată la materialele dosarului de control).

Coroborând toate informațiile și documentele reflectate mai sus, inspectorul de integritate atestă că în cadrul Ședinței extraordinare a Adunării Populare a Găgăuziei din 28.09.2023, dl Ormanji Nicolai a participat la luarea deciziei în privința persoanei apropiate, soției - XXXXX, și anume la desemnarea acesteia în calitate de membru al consiliului de supraveghere a companiei obștești „Gagauziya Radio Televizionu”.

În cadrul controlului, inspectorul de integritate a stabilit că în conformitate cu prevederile art. 3 alin.(1), lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Ormanji Nicolai, deținând funcția de demnitate publică, vicepreședinte al Adunării Populare a Găgăuziei, îi sunt aplicabile următoarele prevederi legale.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflict de interese** - *situația în care subiectul declarării (în numele dlui Ormanji Nicolai) are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;*

interes personal *este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării (în numele dlui Ormanji Nicolai) ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici,*

indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

***persoană apropiată** este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).*

În sensul noțiunilor enunțate, interesul personal al dlui Ormanji Nicolai rezultă din relațiile sale în raport cu persoana apropiată – soția XXXXX.

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării (în numele dlui Ormanji Nicolai) este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Ormanji Nicolai, deținând funcția de vicepreședinte al Adunării Populare a Găgăuziei, *era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se afla și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actele juridice, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.*

În conformitate cu art. 12 alin. (7) și (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin.(5); iar conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării (în numele dlui Ormanji Nicolai) de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).*

Potrivit art. 14 alin. (1)-(3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului.

Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Ormanji Nicolai, îi este interzis întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit informației generate de Registrul declarațiilor privind conflictele de interese ținut de Autoritatea Națională de Integritate, nu este înregistrată declarația dlui Ormanji Nicolai, referitor la conflictele de interese reale rezultate din relația sa cu persoana apropiată, soția XXXXX, IDNP XXXXX, ce constituie obiectul controlului în cauză.

La 26.04.2024 cu nr. 04-09/4832, dlui Ormanji Nicolai i-a fost solicitat să prezinte punctul de vedere asupra obiectului controlului.

În consecință, la 31.05.2024, în cadrul Autorității cu nr. 8155 au fost înregistrate explicațiile depuse de dl Ormanji Nicolai pe marginea controlului, care a menționat următoarele: „*На Ваш запрос от 26.04.2024 года № 04-09/4832, относительно избрания XXXXX членом Наблюдательного Совета ГРТ, сообщаю следующее.*

28 сентября 2024 года, на внеочередном заседании Народного Собрания Гагаузии был рассмотрен вопрос об избрании членов Наблюдательного Совета ГРТ. Всего в этом конкурсе приняли участие 27 кандидатов, все из которых соответствовали установленным критериям и условиям для занятия должности члена Наблюдательного Совета. Между тем XXXXX являлась единственным кандидатом со специальным образованием в области журналистики.

В то же время, выбор кандидатов на должность члена Наблюдательного совета, в соответствии с п. в) ч.(4) ст. 32 Закона АТО Гагаузии № 66 -XXXI/V от 01.03.2016 года «О телерадиовещании», осуществляется путем голосования в Народном Собрании - большинством голосов избранных депутатов. С учетом указанных требований закона, для занятия должности члена Наблюдательного Совета, кандидату достаточно было набрать 18 голосов.

Таким образом, по каждому из 27 кандидатов было проведено голосование, и кандидаты, набравшие необходимое количество голосов были избраны на соответствующую должность.

Такое же голосование было проведено и по кандидатуре XXXXX, которая согласно установленной процедуре, набрала 24 голоса.

Из указанного очевидно, что XXXXX набрала на 6 голосов больше, чем это было необходимо, из чего следует, что мой голос никак не повлиял на решение депутатского корпуса об ее избрании на должность члена Наблюдательного Совета, и в данном случае нет оснований для констатации наличия ситуации конфликта интересов.”

Concluzionând cele stabilite în cadrul controlului, inspectorul de integritate constată că dl Ormanji Nicolai, deținând funcția de vicepreședinte al Adunării Populare a Găgăuziei, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia prin abținere în conformitate cu art. 12 alin. (5) și (7) și art. 14 alin. (2)-(3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, exprimat prin: *participarea la luarea deciziei în privința persoanei apropiate, soția - XXXXX, la desemnarea acesteia în calitate de membru al consiliului de supraveghere a companiei obștești „Gagauziya Radio Televizionu”.*

Potrivit art. 38 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, În urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsecvent, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin.(1) lit.b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.*

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În cadrul prezentului control, inspectorul de integritate nu a putut determina persoane afectate și mărimea prejudiciului material cauzat.

Cu privire la reputația autorității, se reține că urmare a încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către vicepreședintele Adunării Populare a Găgăuziei, reputația nu poate rămâne ne-afectată, însă, măsura în care a fost afectată buna funcționare a acesteia nu a putut fi determinată.

Luând în considerare cele stabilite, în special având în vedere că dl Ormanji Nicolai anterior nu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, respectiv nu se atestă caracterul repetitiv al admiterii conflictelor de interese, astfel, inspectorul de integritate nu v-a solicita încetarea mandatului subiectului declarării și nu v-a aplica pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Ținând cont de aceste constatări, pentru abaterile comise, dlui Ormanji Nicolai, vicepreședinte al Adunării Populare a Găgăuziei, urmează ai fi aplicată sancțiune contravențională conform prevederilor Codului Contravențional al RM.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, -

DECIDE:

1. Se constată că dl Ormanji Nicolai, exercitând funcția de vicepreședintele al Adunării Populare a Găgăuziei, având interese personal rezultat din relațiile sale în raport cu persoana apropiată, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin:
 - ✓ *Nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b), alin. (5) și (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;*
 - ✓ *Nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu și art. 14 alin. (2)-(3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;*

- ✓ *Participarea la luarea deciziei care vizează persoana apropiată, soția - XXXXX .*
2. Se aduce la cunoștința dlui Ormanji Nicolai actul de constatare și se informează despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4.

**Inspector de integritate principal
al Inspectoratului de Integritate**

Vladislav GORCEAC